

Venäjänkielinen rippikoulu

Tampereen seurakunnissa talvella 2005-2006

Sinikka Kukulj ja Sari Peltonen
Kehittämishankeraportti 31.1.2006
Maahanmuuttajien ja ulkosuomalaisten
rippikoulun pilottikoulutus 2005-2006

SISÄLLYS	2
JOHDANTO	3
1 VENÄJÄNKIELINEN RIPPIKOULU KEHITTÄMISHANKKEENA	4
1.1 Työntekijöiden esittely	4
1.2 Kehittämishankkeen ohjaajat	4
2 VENÄLÄISTEN JA INKERILÄISTEN KANSSA TEHTÄVÄ TYÖ TAMPEREEN SEURAKUNNISSA	5
2.1 Venäjänkieliset Tampereella	5
2.2 Inkeriläistyö Tampereen seurakunnissa	5
2.3 ALFA -kurseja ja yksityisrippikouluja venäjäksi tulkattuna	6
3 VENÄJÄNKIELISEN RIPPIKOULUN TOTEUTUS TAMPEREELLA	7
3.1 Venäjänkielisen rippikoulutyön alkuvaiheita	7
3.2 Tavoitteet	8
3.3 Tiedottaminen	8
3.4 Käynnistyminen	9
3.5 Opetusmateriaalit	10
3.6 Resurssointi	11
4 RIPPIKOULUN SISÄLTÖ	12
4.1 Keskeiset teemat	12
4.2 Vierailut	13
4.3 Kaste ja kirkkoon liittyminen	14
5 ARVIOINTI JA JATKOTOIMET	15
5.1 Huomioitavaa seuraavia venäjänkielisiä rippikouluja valmisteltaessa	15
5.2 Mitä rippikoulun jälkeen?	16

LIITTEET

JOHDANTO

Tampereen seurakuntayhtymän maahanmuuttajatyön diakonin toimenkuvaan kuuluu rippikoulutyö. Virkaa valmisteltaessa ja suunniteltaessa vuonna 2003 oli mietitty, että tämä viranhaltija voisi mielellään toteuttaa rippikoulutyön maahanmuuttajien parissa. Maahanmuuttajatyön toimintasuunnitelman yhdeksi tavoitteeksi oli kirjoitettu jo usean vuoden ajan ”venäjänkielisen työn kehittäminen”.

Hervannan seurakunnan alueella asuu monia venäjänkielisiä ja seurakunnassa on totuttu kohtaamaan venäjänkielisiä. Monet ovat käyneet rippikoulun yksityisoppilaina. Tuntui järkevältä yhdistää nämä tarpeet ja tavoitteet ja kehittää työtä yhdessä. Oli vihdoin aika ryhtyä toimeen.

Hervannan seurakunnan lehtori Sinikka Kukulj ja Tampereen ev. lut. seurakuntayhtymän maahanmuuttajatyön vs. diakoni Sari Peltonen osallistuvat Kirkkohallituksen järjestämään seitsemän opintoviikon laajuiseen vuosina 2005 ja 2006. Maahanmuuttajien ja ulkosuomalaisten rippikoulun pilottikoulutukseen. Koulutukseen sisältyy henkilökohtainen kehittämishanke. Venäjänkielinen rippikoulu sopii erinomaisesti tähän tehtävään kehittämishankkeeksi.

Tässä kehittämishankeraportissa kuvaillaan venäjänkielisen rippikoulun aloittamista Tampereen seurakuntayhtymässä. Raportin valmistumisaikana rippikoulu ei ollut vielä päätöksessä, vaan koontumiskertoja oli jäljellä vielä muutamia. Konfirmaatioajaksi on sovittu 25.3.2006.

1 VENÄJÄNKIELINEN RIPPIKOULU KEHITTÄMISHANKKEENA

1.1 Työntekijöiden esittely

Sinikka Kukulj on Hervannan seurakunnan lehtori, jonka tehtäväalueisiin kuuluu muun muassa maahanmuuttajatyö. Sinikka on tehnyt pitkään työtä eri maista kotoisin olevien maahanmuuttajien kanssa ja ymmärtää jonkin verran venäjän kieltä. Rippikoulussa Sinikka toimii teologina ja opettajana.

Sari Peltonen toimii yhteiskunnallisen työn yksikössä vs. maahanmuuttajatyön diakonina ja ymmärtää jonkin verran venäjää. Rippikoulussa Sari toimii toisena opettajana.

Julia Ruotsi opiskelee Tampereen yliopistossa venäjän ja suomen kielen kääntäjäksi ja tulkiksi. Hän on käynyt rippikoulun ALFA -kurssin yhteydessä ja on mielellään mukana seurakunnan toiminnassa. Rippikoulussa Julia toimii tulkkina kääntäen sekä keskusteluja että tekstejä.

Hatixhe Sllavinja toimii palkkiotoimisena lasten kaitsijana rippikoulun aikana.

1.2 Kehittämishankkeen ohjaajat

Rovasti Orlando Molina on vuonna 2005 eläkkeelle siirtynyt teologi ja pappi, joka on toiminut viimeiset työvuotensa Helsingin hiippakunnan maahanmuuttajatyön sihteerinä. Hän toimii myös kouluttajana maahanmuuttajien ja ulkosuomalaisten rippikoulukoulutuksessa.

Pastori Marketta Antola toimii Helsingin Vuosaaren seurakunnassa pappina vastuualueenaan erityisesti diakoniatyö. Antola on toiminut Suomen Lähetysseuran lähettinä Taiwanilla.

Orlando Molina ja Marketta Antola vierailivat Tampereella ohjauksen käynnillä 20.9.2005 ja 10.1.2006. Tapaamiset järjestettiin Hervannan seurakunnan Pelipuiston seurakuntatalossa. Ensimmäiseen tapaamiseen mennessä kehittämishankkeen suunnitelma (LIITE 1) oli jo laadittu ja keskustelussa käsiteltiin työn käytännön toteuttamista. Toisessa tapaamisessa käsiteltiin jo valmista tekstiä, josta Antola ja Molina antoivat runsaasti palautetta. Tekstin kirjoittamiseen sovittiin karkeasti sellainen työjärjestys, että Peltonen kirjoittaa enemmän rippikoulun käytännön toteutuksesta ja Kukulj arvioi maahanmuuttajarippikoulun erityishaasteita ja rippikoulun onnistumista. Käytännössä työtä on kirjoitettu suurelta osin yhteistyönä ja molemmat kirjoittajat ovat antaneet panostansa kaikkiin raportin sisältämiin teemoihin.

2 VENÄLÄISTEN JA INKERILÄISTEN KANSSA TEHTÄVÄ TYÖ TAMPEREEN SEURAKUNNISSA

2.1 Venäjänkieliset Tampereella

Tampereen alueella asui vuoden 2004 lopussa 1676 äidinkieleltään venäjänkielistä henkilöä (LIITE 2). Venäjältä tulleet ovat myös Tampereen suurin maahanmuuttajaryhmä. Kaikista 5886:stä Tampereella asuvasta maahanmuuttajasta Venäjältä tulleita on maistraatin tilastojen mukaan 1043 henkilöä. (LIITE 3). Virosta saapuneita on 471 ja heistäkin osa puhuu äidinkielenään venäjää.

Tampereen seurakuntayhtymän keskusrekisterin tietojen mukaan seurakuntien jäseninä oli 30.1.2006 yhteensä 229 venäjää äidinkielenään puhuvaa (LIITE 4). Venäjän federaation kansalaisia oli 251 ja Viron tasavallan jäseniä 79 (LIITE 5). Vertailun vuoksi voidaan todeta, että ruotsinkielisiä seurakunnan jäseniä oli 203. Seurakuntayhtymässä on neljä ruotsinkielisen seurakunnan työntekijää, eikä yhtään venäjänkielistä työtä päätoimisesti tekevää henkilöä.

Ajatus venäjänkielisen rippikoulun aloittamisesta nousi yksinkertaisesti tarpeesta. Vanhemmat inkeriläiset osaavat suomen kieltä vielä, mutta nuorempi polvi ei osaa. Monet ovat myös avioituneet venäläisten kanssa, joten perheen kieli on ollut venäjä.

2.2 Inkeriläistyö Tampereen seurakunnissa

Tampereen seurakunnissa on tehty jo vuosia työtä iäkkäiden inkerinsuomalaisten kanssa. He tunnistavat hyvin vahvasti suomalaisuuden omaksi identiteetikseen. Ainakin Pyynikin ja Messukylän seurakuntien alueilla kokoontuu varsinaisia inkeriläisten ryhmiä. Hervannan seurakunnassa suomea puhuvat inkeriläiset ovat aktiivisesti mukana myös muuten seurakunnan toiminnassa. Moni on löytänyt paikkansa Pelipuiston seurakuntakodilta ja sen ompelutuvalta. Hervannan seurakunnassa työ venäjänkielisten parissa on ollut satunnaista. Monet heistä ovat käyneet siellä rippikoulunsakin yksityisesti. Hervannan seurakunnassa on ollut myös Alfa-kurssilla venäjänkielinen ryhmä. Kurssin kautta löytyi myös meille tulkki.

Sari vieraili alkusyksystä 2005 inkeriläisten kerhossa kertomassa aikeesta aloittaa venäjänkielistä

rippikoulutyötä. Nämä ikäihmiset tuntuivat olevan kovin hämmentyneitä tällaisesta hankkeesta, sillä heidän mielestään Suomessa puhutaan ja tarvitaan suomen kieltä, ei venäjää. Inkeriläisiä pyydettiin miettimään pienissä ryhmissä, mitkä asiat heidän identiteetissään ovat luovuttamattomia. Mitä he haluaisivat siirtää tuleville sukupolville?

Kaikki ryhmät vastasivat, että suomen kieli on keskeisin identiteetin määrittäjä. Heiltä kysyttiin, onko heidän lapsillaan ja lastenlapsillaan sama tilanne. Todettiin, että monet heistä eivät osaa suomea, eikä heillä ole ollut välttämättä omakohtaista kokemusta suomesta ja suomalaisuudesta ennen muuttoa tähän maahan. Nuoren polven inkeriläisten identiteetti ei rakennukaan enää aivan samoin kuin isovanhempiensa. He saattavat kokea ensisijaisesti olevansa venäläisiä, sillä ovat syntyneet ja kasvaneetkin Venäjällä. Inkeriläisille ikäihmisille kerrottiin, että juuri näitä seuraavien sukupolvien ihmisiä varten tämä rippikoulu on tarkoitus järjestää. On tärkeää, että hekin saavat oppia Jumalasta omalla kielellään, etenkin kun Neuvostoliiton aikana kaikenlainen opetus kristinuskosta on jäänyt vähintäänkin hämäräksi.

2.3 ALFA -kurseja ja yksityisrippikouluja venäjäksi tulkattuna

Kristinuskon perusasioita käsittelevät ALFA -kurssit ovat osoittautuneet suosituiksi Tampereella. Tarpeen vaatiessa kurssin yhteydessä on järjestetty myös tulkkausta erityisesti venäjäksi ja englanniksi. Tällaisia tulkattuja ryhmiä on järjestetty Tampereella ainakin Hervannan ja Tuomiokirkko-seurakunnissa. Rippikoulun on siis voinut käydä myös tämän kurssin yhteydessä. Tällöin ALFA -kurssin lisäksi on järjestetty erityinen luterilainen kasteopetus. Pastori Ilmari Karjalaisen mukaan tulkattuja venäjänkielisiä rippikouluja on järjestetty jo 1990-luvulla myös ”tilaustyönä” pienille ryhmille. Myöhemmin Tampereella on ilmennyt tarvetta myös suunniteltuun, laajamittaiseen venäjänkieliseen rippikouluun, missä edetään osallistujien lähtökohdista käsin, eikä ensisijaisesti tiukan opetussuunnitelman mukaisesti.

Hervannan seurakunnassa kokoontuu myös venäjänkielinen raamattupiiri. Ohjaajana on Ulla Lintilä, joka on koulutukseltaan venäjän kielen tulkki ja kääntäjä. Pienryhmä kokoontuu keskiviikkoiltaisain Hervannan kirkolla. Raamattupiiri on kokonaan venäjänkielinen ja ajatuksena on ollut, että rippikoulun käyneet voisivat myös löytää paikkansa siitä ryhmästä.

3 VENÄJÄNKIELISEN RIPPIKOULUN TOTEUTUS TAMPEREELLA

3.1 Venäjänkielisen rippikoulutyön alkuvaiheita

Alkuvuodesta 2005 Sari Peltosen ajatuksena oli aloittaa venäjänkielistä rippikoulutyötä yhteistyössä Tuomiokirkkoseurakunnan venäjää osaavan kappalaisen Asko Peltosen kanssa. Sari oli tiedustellut yhteistyövalmiutta tässä asiassa jo kirjeitse keväällä 2004. Asko Peltonen oli kovin innostunut asiasta, mutta ei pystynyt muiden työtehtäviensä vuoksi sitoutumaan tehtävän aloittamiseen.

Oli luonnollista aloittaa koko ryhmä yhdessä Hervannan seurakunnan lehtori Sinikka Kukuljin kanssa, vaikka opettajatiimistä tulisikin puuttumaan miesten edustus. Sari Peltonen ja Sinikka Kukulj olivat jo osallistuneet ensimmäiselle jaksolle maahanmuuttajien ja ulkosuomalaisten rippikouluja varten järjestettyyn koulutukseen. Yhteistyö rippikoulun pitämisessä tuntui hyvin luonnolliselta.

Sinikka Kukuljin yhteyksien kautta työryhmään löytyi venäjää ja suomea hyvin taitava tulkki, Julia Ruotsi. Hän sopii hyvin tehtävään, sillä on itsekin kristitty ja kokee tällaisen työn monella tapaa itselleenkin hyödyllisenä.

Sari Peltonen oli yhteydessä Tampereen seurakuntien rippikoulutyön pastori Tero Yliselään ja anoi rippikoululle toimintarahaa. Rippikoulutiimin toiveena oli, että tähän työhön budjetoitaisiin jo tulevaisuuttakin ajatellen. Pidettiin tärkeänä sitä, että myös venäjänkielinen rippikoulu on osa järjestelmällistä ja virallista Tampereen seurakuntien rippikoulutyötä. Huomattava joukko ihmisiä Tampereen seurakunnista on ilmoittanut kirkosta eroamisestaan. Ajatuksissa ja perusteluissa kerrottiin myös, että maahanmuuttajatyössä voidaan toimia toiseenkin suuntaan. Vain opettamalla ja kasteamalla saamme kirkkoomme lisää kristittyjä jäseniä. Rippikoulutyölle luvattiin aikuisrippikouluun myönnettävät varat myös tulevia vuosia ajatellen.

3.2 Tavoitteet

Venäjänkielisen rippikoulun tavoitteena on koota yhteen venäjänkielisiä kristinuskosta ja luterilaisuudesta kiinnostuneita ihmisiä. Tarkoituksena oli opettaa tietoja Raamatusta ja kristinuskosta venäjän kielellä. Tavoitteena oli noin viisi rippikoululaista, mutta toiminta päätettiin aloittaa jopa yhdenkin osallistujan kanssa. Rippikoululaisilta ei edellytetä kirkkoon liittymistä, mutta asiaa päätettiin pitää esillä ja opiskelijoille tarjotaan mahdollisuutta liittyä paikalliseen seurakuntaan. Tavoitteeksi lasketaan myös se että rippikoululaiset löytäisivät oman paikkansa seurakunnasta.

Rippikoulutyön kehittämisen näkökulmasta keskeinen tavoite on se, että tämä venäjänkielinen rippikoulutyö tulisi osaksi Tampereen seurakuntayhtymän vuosittaista rippikoulutyötä. Rippikoulukoulutuksen myötä olisi luonnollista, että Sinikka Kukulj ja Sari Peltonen voisivat edelleen jatkaa venäjänkielisen rippikoulun opettajina.

3.3 Tiedottaminen

Oli haasteellista kutsua ihmisiä rippikouluun, sillä ensiksi piti itse selvittää mitä oikein ollaan tekemässä. Monelle venäjänkieliselle rippikoulu ei liene sanana kovinkaan tuttu. Venäjänkielisessä ilmoituksessa kerrottiin konfirmaatiokoulusta (LIITE 6) . Ehkä seuraavalla kerralla mietitään vielä uudelleen, minkä nimiseen toimintaan ihmisiä kutsutaan. Kristinuskon peruskurssi voisi olla yksi mahdollinen ilmaisu asialle. Jokainen rippikouluun ilmoittautunut oli kuitenkin saanut tiedon suullisesti ystäviensä tai sukulaistensa välityksellä. Jotakin kautta ilmoittelumme kuitenkin tavoitti osallistujat. Monet muutkin olivat huomanneet ilmoituksemme ja pitivät ideaa venäjänkielisestä rippikoulusta hyvänä.

Tampereen kirkkosanomien julkaisi 10.8.2005 ilmestyneessä lehdessään jutun rippikoulusta (LIITE 7). Osa tekstistä oli myös venäjäksi painettua. Jutussa esiteltiin työntekijät ja kerrottiin myös rippikoulun sisällöstä. Tärkeä maininta oli se, että rippikoulun käytyä voi tulla konfirmoiduksi ja liittyä kirkkoon, mutta rippikoulun voi käydä myös sitoutumatta mihinkään muuhun.

Yhteistyökumppaneille ja eri yhteisöille lähetettiin tiedotteita rippikoulusta (LIITE 8). Saatekirjeessä pyydettiin laittamaan ilmoitus ilmoitustaululle tai muuten venäjänkielisten saataville. Kirjeet lähetettiin ainakin seuraaville tahoille: Tampereen kaupungin ulkomaalaistoimisto, Pyyrikintorin ai-

kuislukio, Setlementti Naapurin kansainvälinen naisten tapaamispaikka Naistari, Tampereen seurakuntien maahanmuuttajatyön foorumin jäsenet, Tampereen venäläinen klubi, Tampereen kaupungin vastaanottokeskus, Tampereen NNKY/ Maahanmuuttajatyö, TAKK, Tampereen yliopiston ilmoitustaulu, Ensi- ja turvakotien liiton Hervantatupa ja Linnainmaatupa, Lempäälän, Ylöjärven, Kangasalan ja Pirkkalan seurakuntien maahanmuuttajatyöstä vastaavat työntekijät. Useimpien tahojen kanssa rippikouluasiasta keskusteltiin ensin suullisesti ja vasta sen jälkeen lähetettiin kirjallista postia. Lisäksi tiedotimme rippikoulusta lukuisten yksityisten henkilöiden kautta. Emme tiedä, millaiseen käyttöön nämä ilmoitukset lopulta päätyivät.

Tampereen kaupungin kulttuuritoimen alaisuudessa toimiva Kansainvälinen kulttuurikeskus Uni-point ei halunnut ottaa vastaa esitteitämme rippikoulusta, sillä he eivät halunneet mainostaa erityisesti jonkun tietyn uskontokunnan asiaa. Vastaanottokeskuksen sosiaalityöntekijä otti tiedotteen vastaan sähköisesti, mutta ei luvannut aktiivisesti kertoa rippikoulusta asiakkaille, vaan ainoastaan siinä tapauksessa, että he kyselevät juuri tällaisesta toiminnasta.

3.4 Käynnistyminen

Kokoontumiset aloitettiin maanantai-iltana 12.9.2005 Seurakuntien talossa Tampereen keskustassa. Aloituspäivän aamuna ohjaajien tiedossa oli vain yksi osallistuja, jonka Sari tunsikin jo entuudestaan. Hänkin oli jo kastettu ja konfirmoitu Moskovassa luterilaisessa seurakunnassa, mutta hän halusi keskustella kristinuskosta omalla äidinkielellään ja siksi oli kiinnostunut ryhmästä. Sitten aloituspäivänä Sinikalle soitti rouva, joka halusi ilmoittaa sisarensa pojan perheineen rippikouluun. Tulkki Julia Ruotsille ilmoittautui myös yksi henkilö. Päivän aikana ryhmään kuitenkin siunaantui vielä lisää väkeä ja illalla koolla oli neljä rippikoululaista. Mukana oli lisäksi kolme lasta.

Ensimmäisessä kokoontumisessa seurakuntien virastotalolla, kaupungin keskustassa mukana oli kaksi opettajaa, tulkki ja neljä rippikoululaista sekä kolme lasta. Nuori äiti, joka ei puhu eikä ymmärrä yhtään suomea, joutui pitämään 1,5 -vuotiaista tytärtään mukanaan. Pikkutyttö väsyi niin, että he joutuivat lähtemään kesken pois. Toisen nuoren perheen pojat seurasivat hyvin mukana. Kuitenkin tuntui siltä, että olisi parempi löytää paikka, jossa lapsille olisi leikkimahdollisuus ja myös hoitaja, niin että vanhemmat voisivat keskittyä rippikouluunsa. Sovittiin, että kolmannesta kerrasta lähtien rippikoulu pidetään Hervannassa, Pelipuiston seurakuntakodilla. Lisäksi silloin aloitti myös eräs kosovolainen äiti lastenhoitajana siellä. Lapset viihtyivät koko ajan viereisessä huoneessa.

Alkusyösyn aikana ryhmään liittyi vielä kaksi uutta jäsentä, jotka olivat kuulleet rippikoulusta ystäville tai tutuiltaan. Pelipuiston seurakuntakodilla harjoittelussa oleva vanhempi naishenkilö kyseli Sinikalta töissä ohimennen, että vieläkö hän voisi tulla mukaan rippikouluun. Keskustelun jälkeen Sinikka antoi hänelle oppikirjan ja Raamatun ja kutsui mukaan ryhmään. Tuli vielä toinenkin uusi naisjäsen, joka vaikutti hyvin avoimelta ja aktiiviselta. Hän osallistui heti keskusteluun. Muutamat hänen läheisistään olivat liittyneet jo aiemmin seurakuntaan ja hän kertoi kiinnostuksensa kristinuskoa kohtaan kasvaneen vähitellen.

Sovittiin, että jos jollekin tulee este, ettei pääse tulemaan, niin ohjaajille pitää ilmoittaa. Soittaa voi myös Julialle, jos pelottaa puhua suomea. Kaikki ovat tulleet lähes joka kerta, lisäksi hyvissä ajoin. Ohjaajat ovat tulkinneet sen mielessään niin, että osallistujat pitävät tärkeänä ja toivottavasti myös mukavana jollain tapaa näitä tapaamisiamme.

3.5 Opetusmateriaalit

Oppikirjana käytettiin WSOY:n julkaisemaa Oma ripari –rippikoulukirjan venäjänkielistä käännöstä. Siitä löytyi myös venäjänkielinen lisäliite lisäyksenä suomenkieliseen painokseen. Kirjan tehtäviä annettiin välillä kotitehtäviksi.

Venäjänkielistä katekismusta, joka on käännetty teoksesta Katekismus Suomen evankelisluterilaisen kirkon kristinoppi ja hyväksytty kirkolliskokouksessa vuonna 1999, käytettiin rippikoulussa käytännössä joka kerta. Katekismuksessa moni asia oli selitetty selkeästi ja tekstistä nousi usein myös kysymyksiä.

Venäjänkielistä Raamattua, joka on edelleen vuoden 1876 käännöksen mukainen, käytettiin myös joka kokoontumisessa. Muutama ryhmäläinen tutustui rippikoulussa ensimmäistä kertaa elämässään Raamattuun.

Joululaulumoniste oli kooste venäjänkielisestä nuoren seurakunnan laulukirjasta ja joululauluja laulettiin erityisesti Torpan retkellä 10.12.2005. Hengellisiä virsiä ja lauluja –moniste oli saatu venäjänkieliseltä kanttorilta Liisa Luukkaselta ja siitä laulettiin Torpan retkipäivän aikana 10.12.2005.

3.6 Resurssointi

Tampereen seurakuntayhtymän yhteinen rippikoulutyö on rahoittanut hankkeessa esitellyn rippikoulun ja toimintarahaa on anottu myös vuotta 2006 varten.

Venäjänkielinen rippikoulu 2005-2006

Kustannusarvio Toteutunut 2005

Oletuksena 10 hengen aikuisrippikouluryhmä

Oppimateriaali

Raamatut á 15 e x 10	150	151,9	(12 kpl)
Moja konfirmatsija oppikirja á 15 e x10	150	222,6	(15 kpl)
Kateksimus á 3 e	<u>30</u>	<u>0</u>	
yht.	330	374,5	

Tulkin palkkiot

Tulkkipalkkio á 35 e/h yht. 40 h	1400	638,60	
Työnantajakulut TaEL 27,01 %	378,14	172,48	
Matkakulut julkisen liikenteen mukaan	<u>80</u>	<u>46,40</u>	
yht.	1858,14	857,48	

Muut kulut

Viikonloppuleiri esim. Torpalla yht. 15 hlöä á 34 e x 1,3 x 15	yht.	663	255 (20 hlöä)
---	------	------------	----------------------

Lastenhoitajan palkkio

Ei lainkaan kustannusarviossa	0		
Kulut maksettu Hervannan srk:n perhetyön sopimusten mukaisesti 8 krt á 27 e	0	216	
Kulut yhteensä euroa		<u>1702,98</u>	

Kustannusarvio on pitänyt melko hyvin paikkansa, joskin laskelmassa näkyy vasta vuonna 2005 toteutuneet kulut. Taulukosta puuttuu vuoden 2006 aikana koituvat kulut, jotka koostuvat lähinnä tulkin ja lastenhoitajan palkkioista sekä konfirmaatiotilaisuuden kahvitarjoilusta.

Oppimateriaalikulut, tulkin palkkiot ja viikonloppuleirin kulut on kustannettu seurakuntayhtymän rippikoulutyön varoista. Lastenhoitajan palkkio on kustannettu Hervannan seurakunnan maahanmuuttajatyön varoista. Rippikoulun opettajien palkka- ja matkakulut on kustannettu heidän yksiköidensä kuluista.

4 RIPPIKOULUN SISÄLTÖ

4.1 Keskeiset teemat

Keskeisiä tavoitteita rippikouluopetuksessa on *Raamattuun ja Katekismukseen tutustuminen ja niiden tunteminen, sakramenttien ymmärtäminen ja niihin osallistuminen sekä jumalanpalvelukseen tutustuminen ja siihen osallistuminen.*

Ensimmäisellä kerralla oli tutustumista. Jokainen sai rauhassa kertoa itsestään ja taustoistaan, sekä yhteyksistään kirkkoon ja Raamattuun. Moni heistä piti ensimmäisen kerran Raamattua kädessään, kun sai rippikoulusta Raamatun omakseen.

Raamatun lukeminen rippikoulussa on tuntunut tärkeältä ja Raamattuun tutustuttiin perusteellisesti. Se on myös selkeästi kiinnostanut tätä ryhmää. Sieltä luettiin luomiskertomus ja siitä oli vilkasta keskustelua. Samoin syntiinlankeemuskertomus. Välillä heille annettiin pieniä kotitehtäviäkin. Pysyvä tehtävä on ollut se, että heidän pitäisi lukea yksi koko evankeliumi rippikoulun aikana.

Uskontunnustuksen mukaan käytiin läpi uskonkohdat: Isä, Poika ja Pyhä Henki. Käytettiin apuna Katekismusta ja Raamattua. Kun käytiin läpi *Jeesuksen elämää*, luettiin jouluevankeliumi. Suomalaisista opettajista tuntui uskomattomalta, että jotkut ryhmäläiset kuulivat sen ensimmäistä kertaa. Kaikki eivät tienneet Jeesuksen syntymäpäivää. Heillä on ollut lähinnä uudenvuoden vietto Venäjällä. Luettiin ja keskusteltiin myös Mariasta. Mielenkiintoisia kysymyksiä ja havaintoja on noussut koko ajan. Rippikoululaiset kävivät joulun aikaan omatoimisesti kirkossa ja myöhemmin kokemuksista keskusteltiin ryhmässä.

Eräällä kerralla kuulumisten jälkeen kysyttiin, olisivatko he kiinnostuneet katsomaan Jeesus- videon. Tosin siinä puhutaan englantia ja teksti on suomeksi. He halusivat katsoa sen. Jostain syystä koko laitteeseen ei saatu ääntä, mutta he siltikin halusivat katsoa sen. Niinpä kerrottiin lyhyesti, mistä milloinkin oli kyse ja Julia tulkkasi. Vaikutti siltä, että tuo filmi oli hyvin puhutteleva ja myös valaiseva.

Rippikoulu jatkui joulun jälkeen 9.1.2006. Kevätpuolen ohjelmaan kuului vielä *sakramenttien käsittely sekä hengellisen elämän hoitaminen*. *Kymmenen käskyä* käsiteltiin Katekismuksen pohjalta. Kaikkien syntien anteeksiantamisen ja –saamisen ja armon käsittäminen tuntui rippikoululaisista vaikealta. Eräällä kerralla käsitelimme tarkemmin kaste- ja konfirmaatiopäivän kulkua. Silloin mukamme oli myös konfirmaation ja kasteen toimittava pastori Juhani Räsänen.

Opettajat halusivat sisällyttää myös *musiikkia* mukaan rippikouluun. Joskus on soitettu venäjänkielistä kasettia tunnin alussa. Vaikeampaa olikin saada laulattamista. Tampereella on yksi kanttori, joka laulaa venäjäksi. Hän tekee jo muutenkin kahden ihmisen töitä, joten piti etsiä muualta. Peli-puiston seurakuntakodilla on pianonsoitonopettaja, joka opettaa venäjänkielisiä lapsia. Sinikka soitti hänelle ja hän lupautui tulemaan, jos hankitaan sanat ja nuotit. Ne on hankittu.

On tuntunut tärkeältä, että joka kokoontumiskerralla on ollut jonkinlainen hiljentyminen, *hartaus* tai ainakin rukous. Siitä on tullut luontevasti osa ohjelmaa – toivottavasti myös osa elämää. Hartauden pitämisessä opettajat ovat vuorotelleet. On tuntunut siltä, että rippikoululaiset eivät ole vielä valmiita hartauksien tai rukouksien pitämiseen.

Ennen joulua pidettiin rippikoulutunteja 11 kertaa. Käytiin läpi myös *kirkkovuoden juhlat*. Niidenkin merkitykset luettiin Raamatusta. Käytiin myös *messujärjestys* läpi. Kokoontumiset ovat olleet iltaisin klo 18-20. Osa ryhmäläisistä on töissä ja osa kurssilla, joten aika sovittiin ryhmäläisille parhaiten sopivaksi. Ryhmässä on ollut nyt kuusi rippikoululaista sekä kolme lasta, joilla on ollut hoitaja.

4.2 Vierailut

Ryhmä on käynyt myös kirkossa. *Hervannan kirkossa oli inkeriläisten kirkkopyhä 9.10.2005*. Siellä saarnasi Pietarin Pyhän Marian kirkon pappi Aleksei Uimonen. Puhe tulkittiin suomeksi. Kirkkukahvin jälkeen oli tilaisuus, jossa Uimonen myös puhui ja näytti kuvia Venäjältä.

Kalevan kirkolla oli 23.10.2005 maahanmuuttajien kirkkopyhä ja jumalanpalveluksessa oli erikielisiä osia. Messun jälkeen tarjottiin etninen lounas. Tulkki oli kääntänyt venäjäksi jumalanpalvelusjärjestyksen, sekä esirukouksen (LIITTEET 9 ja 10). Pyynnöistä ja rohkaisuista huolimatta rippikoululaiset eivät olleet halukkaita lukemaan tekstejä kirkossa venäjäksi. He kokivat jumalanpalve-

lustilanteen vielä kovin oudoksi, uudeksi ja vieraaksi, etteivät halunneet vielä tässä vaiheessa julkista esiintymistä. Tähän tehtävään löytyi onneksi muita venäjänkielisiä kiinnostuneita.

Ennen tilaisuutta messukaavaa ei oltu valitettavasti käyty läpi tarkemmin tunneilla. Tunneilla oltiin kaiketi oltu niin innostuneita Raamatusta. On mielenkiintoista huomata, minkälaisia kysymyksiä nousee, kun ei ole tuttu jonkin asian kanssa. Eräs osallistuja kertoi, että hän ihmetteli kirkossa, mitä ne numerot siellä edessä ovat. Sitten hän keksi, että ne ovat laulujen numeroita.

Ryhmä osallistui *rauhankulkueeseen YK:n päivänä 24.10.2005*. Melkein kaikki olivat mukana, vaikka olikin vähän kylmä ja ikävä ilma. Eräs ryhmäläinen kertoi myöhemmin ylpeänä, että hän sai kantaa (Albanian) lippua. Eri järjestöjen edustajat osallistuivat kulkueeseen omin tunnuksin. Rippikouluryhmä osui sattumalta kohtaan, missä lähinnä olivat Hare Krishna –nuoret ja kommunistisen liikkeen nuoret. Harmillista oli se, että kristityt ja kirkon työntekijät eivät erityisesti erottuneet joukosta tunnuksineen. Kulkueen jälkeen osa ryhmäläisistä osallistui vielä tunnin kestävään ohjelmalliseen rauhanjuhlaan Tampereen vanhalla kirjastotalolla.

Rippikoululaisille haluttiin tarjota myös mahdollisuus vapaampaan yhdessäoloon, johon myös perheenjäsenet voivat osallistua. Suunniteltiin *iltapäiväretki lauantaiksi 10.12.2005 Torpan kurssikeskukseen Ylöjärven Siivikkalaan*. Mukaan pyydettiin myös laulattaja ja yhteislaulujen säestäjä. Retkelle osallistui lähes koko ryhmä perheineen, yhteensä 20 henkeä.

Ohjelmassa oli ensin lounas, sitten laulettiin yhteislauluina hengellisiä lauluja ja vähän joululaulujakin. Sari askarteli lasten kanssa jouluseimen. Se oli hyvin mieleinen myös vanhemmille. Kerrottiin myös hieman jouluseimiperinteestä. Kurssikeskuksen alueeseen tutustuttiin talonmiehen johdolla. Pulkkamäki oli hyvin mielekäs kaikille. Kodassa nautittiin kahvit ja mehua, sekä paistettiin makkaroita ja lettuja. Lopuksi Sinikka piti pienen hartauden ja opettajat halusivat erityisesti kiittää tulkkia, jonka ansiosta rippikoulu oli mahdollista pitää. Viimeiseksi viestitettiin asiaan kuuluvat joulutoivotukset, kiitokset ja informaatiota vuoden 2006 asioista.

Retkipäivä oli tosi mukava ja onnistunut. Tuntui siltä, että rippikoululaiset nauttivat vapaammasta yhdessäolosta samoin kuin heidän perheensäkin. Tärkeää oli myös se, että kurssikeskuksen henkilökunta suhtautui ryhmään kiinnostuneesti ja arvostavasti ja saatiin hyvää palvelua. Ryhmäläiset mieltivät, milloin voisivat tulla paikkaan uudelleen. He saivat tärkeää lisätietoa seurakunnista.

4.3 Kaste ja kirkkoon liittyminen

Ryhmä halusi, että Hervannan seurakunnan pappi kastaa heidät ja Julia toimii tulkkina. Luultavasti sen toivomuksen takana on tuttuuden tunne. Ryhmä on muotoutunut hyvin. Ryhmäläiset halusivat kasteelleen oman tilaisuuden, eivätkä halunneet juhlaansa sunnuntaijumalanpalveluksen yhteyteen. Hervannan seurakunnan pappi Juhani Räsänen on luvannut vieraila ryhmässä. Hän myös kastaa seurakuntaan liittyvät. Yhdellä kokoontumiskerralla käydään tutustumassa sekä Hervannan kirkkoon että käydään läpi kastetilaisuus ja siihen liittyvät asiat.

Rippikoulussa olevien vanhempien pojat liitetään myös kirkkoon. On tärkeää muistaa ilmoittaa poikien kouluun, että he ovat kirkon jäseniä ja voivat osallistua uskonnon opetukseen.

Kolme ryhmäläistä on kastettu aikaisemmin. Kolme ryhmän jäsentä pitää kastaa ja lisäksi heidän kolme lastaan. Nelihenkinen perhe on Lempäälän seurakunnan alueelta, eikä heillä ollut aluksi tiedossa paljon kummikelpoisia ystäviä. Sinikka soitti Lempäälän seurakuntaan ja pyysi, että etsisivät, jos löytyisi vaikkapa perhe, joka olisi kiinnostunut tulemaan ystäväperheeksi tälle perheelle, kummiperheeksi. Lopulta kuitenkin perhe löysi kumminsa itse.

5 ARVIOINTI JA JATKOTOIMET

5.1 Huomioitavaa seuraavia venäjänkielisiä rippikouluja valmisteltaessa

Aloitusvaiheessa on hyvin tärkeää kiinnittää huomiota ilmoitteluun ja venäjänkielisen yhteyshenkilön löytymiseen. Voi olla hankalaa päättää jo valmiiksi kokoontumispaikka ja -aika, mikäli se ei sovi monille osallistujille. Toisaalta osallistujat kyselevät nimenomaan näitä tietoja osatakseen päättää, voivatko osallistua. Helpointa tiedottamisessakin lienee silloin, jos on olemassa joku venäjänkielinen henkilö, joka voi myös aktiivisesti välittää tietoa eteenpäin. Hyviä tiedottajia ovat tietenkin myös jo aiemmin rippikoulun käyneet.

Opettamistilanteissa haasteellisia tilanteita aiheutti osallistujien hyvin vaihteleva tietomäärä. Lähtökohdat olivat hyvin erilaisia. Toisilla oli paljonkin tietoa Raamatusta ja Jumalasta jo etukäteen ja

toiset taas vasta tutustuivat kristinuskon alkeisiin.

5.2 Mitä rippikoulun jälkeen?

Rippikouluun on osallistunut henkilö, jonka tietoja ja taitoja voisi hyödyntää myöhemminkin. Hänet on kastettu jo aiemmin ja hän on ollut muille suureksi avuksi Raamatun tietämyksensä vuoksi. Sinikan ja Sarin ajatuksissa on ollut pyytää tämä henkilö vielä myöhemmin isoseksi seuraaviin rippikouluihin. Rippikoululaisia rohkaistaan osallistumaan Hervannassa kokoontuvaan venäjänkieliseen raamattupiiriin. Kielitaidon kohentuessa ryhmäläiset voivat osallistua myös suomenkieliseen toimintaan.

Rippikoulusta on ollut jo myöskin näkyviä seuraamuksia. Sinikka sai eräältä nuorelta kristityltä rouvalta sähköpostia. Rouva on venäjänkielinen ja Sinikka on tuntenut hänet jo entuudestaan. Hän kirjoitti olevansa halukas aloittamaan lapsille venäjänkielisen Raamattupiirin. Kyseli materiaalia ja tiloja. Sinikka ehdotti, että jos se toiminta voisi olla pyhäkoulunalaista toimintaa, niin ilman muuta voi aloittaa. Sovittiin, että tammikuun alussa kun kaikki pyhäkoulut alkavat, alkaa myös venäjänkielinen pyhäkoulu. Se kokoontuu torstai-iltana klo 17.30 Pelipuiston seurakuntakodilla. Toisena vapaaehtoisena opettajana siinä tulee olemaan rippikoulun tulkki Julia.

Mielenkiintoista siinä yhteydenotossa oli se, että hän otti yhteyttä Sinikkaan rohkaistuneena huomattuaan, että *meillä näyttää olevan kiinnostusta venäjänkieliseen työhön* ja ehdotti tämän ansiosta lasten raamattupiiriä. Ihmeteltiin ja iloittiin siitä, miten työ menee eteenpäin.

Päällimmäiseksi on jäänyt hyvä mieli ja kiitollisuus siitä, että on saanut olla tässä kaikessa mukana.